

การศึกษากระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 1

นายประทุม ใจบุญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-231-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16884589

A STUDY OF ADMINISTRATIVE PROCESS IN THE ACADEMIC SUPERVISORY
DIVISION OF THE OFFICE OF THE DISTRICT PRIMARY EDUCATIONAL
REGION ONE

Mr. Phratoom Chaiboon

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partical Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-231-1

ประทุม ใจบุญ : การศึกษากระบวนการบริหารงานในหน่วยงานศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 1 (A STUDY OF ADMINISTRATIVE
PROCESS IN THE ACADEMIC SUPERVISORY DIVISION OF THE OFFICE OF
THE DISTRICT PRIMARY EDUCATIONAL REGION ONE) อ.ปริญญา :
รศ.นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, 134 หน้า. ISBN 974-632-231-1

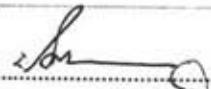
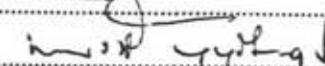
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานและปัญหาอุปสรรคของ
กระบวนการบริหารงานในหน่วยงานศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 1

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการบริหารงานในหน่วยงานศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
เขตการศึกษา 1 มีการปฏิบัติในด้านการตัดสินใจสั่งการ การวางแผน การจัดองค์การ การติดต่อสื่อสาร
การใช้สิทธิพลกระตุ้นให้คนทำงาน การประสานงาน และการประเมินผลงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานในหน่วยงานศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 1 มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ การประเมินผลงาน
และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด 6 ด้าน คือ การตัดสินใจสั่งการ การวางแผน การจัดองค์การ
การติดต่อสื่อสาร การใช้สิทธิพลกระตุ้นให้คนทำงาน และการประสานงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

C641955 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: ADMINISTRATIVE PROCESS / THE ACADEMIC SUPERVISORY DIVISION /
PHRATOOM CHAIBOON : A STUDY OF ADMINISTRATIVE PROCESS IN THE
ACADEMIC SUPERVISORY DIVISION OF THE OFFICE OF THE DISTRICT
PRIMARY EDUCATIONAL REGION ONE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
NOPPONGS BUNYAJITRADULA, 134 pp. ISBN 974-632-231-1

The purpose of this research is to study the administrative process and the problem and obstacles of the academic supervisory division of the office of the district primary educational region one.

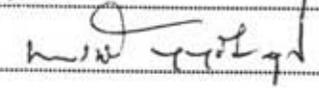
The research findings are as follows :

1. The practices of the administrative process in decision making, planning, organizing, communicating, work influencing, coordinating and evaluating of the academic supervisory division of the office of the district primary educational region one all are found at the high level.

2. The problems and obstacles of administrative process in the academic supervisory division of the office of the district primary educational region one namely, evaluating is found at the less degree level while those of the other six main aspects of the process including decision making, planning, organizing, communicating, work influencing, and coordinating are found at the least degree level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิตด.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจากท่าน รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ พร้อมทั้งศึกษานิเทศก์อำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในเขตการศึกษา 1 ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือกรอกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี โดยได้รับทุนอุดหนุนบางส่วนจากบัณฑิตวิทยาลัย ตลอดจนเพื่อนร่วมสถาบันทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดียิ่ง

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้อบรม สั่งสอนความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา และผู้ที่เป็นกำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ตลอดมาคือ คุณวิมล ด.ญ.สีตลา และ ด.ญ.วิภาวี ใจบุญ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประทุม ใจบุญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
คานิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
2 วรรณคดี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	8
ความหมายของการบริหารการศึกษา	9
กระบวนการบริหาร	10
ปัญหาของกระบวนการบริหาร	33
โครงสร้างการบริหารและการจัดองค์การ	37
หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	56
วิธีดำเนินการวิจัย	56
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	56
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
การสร้างเครื่องมือ	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
4	62
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
5	97
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	97
รายการอ้างอิง	106
ภาคผนวก	109
ประวัติผู้เขียน	134

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับคืน จำแนกตามหน่วยงานในสังกัดของกลุ่มประชากร	59
2	ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา อายุราชการ และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน	63
3	กระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ด้านการตัดสินใจสั่งการ	67
4	กระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ด้านการวางแผน	69
5	กระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ด้านการจัดองค์การ	71
6	กระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ด้านการติดต่อสื่อสาร	73
7	กระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ด้านการใช้อิทธิพลกระตุ้นให้คนทำงาน	75
8	กระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ด้านการประสานงาน	77
9	กระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ด้านการประเมินผลงาน	79
10	สรุปกระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทั้ง 7 ด้าน	81
11	ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการตัดสินใจสั่งการ	82
12	ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการวางแผน	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานในหน่วย ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการจัด องค์การ	86
14	ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานในหน่วย ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการ ติดต่อสื่อสาร	88
15	ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานในหน่วย ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการใช้ อิทธิพลกระตุ้นให้คนทำงาน	90
16	ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานในหน่วย ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการ ประสานงาน	92
17	ปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานในหน่วย ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการ ประเมินผลงาน	94
18	สรุปปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการบริหารงานในหน่วย ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ทั้ง 7 ด้าน	96

สารบัญแนกภูมิ

แนกภูมิที่		หน้า
1	ครงสร้างการบริหารองค์การของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ /กิ่งอำเภอ	39
2	ครงสร้างการบริหารองค์การของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ	41

ศูนย์วิทยพัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย